

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**і теми контрольних робіт з курсу «Історія України»
(для слухачів післявузівської форми навчання усіх
спеціальностей)**

Краматорськ 2005

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**і теми контрольних робіт з курсу «Історія України»
(для слухачів післявузівської форми навчання всіх
спеціальностей)**

Затверджено
на засіданні методичної ради
Протокол №   від   2005 р.

Краматорськ 2005

ББК ТЗ /2Ук/

Методичні вказівки і теми контрольних робіт з курсу «Історія України» (для слухачів післявузівської форми навчання всіх спеціальностей)/ Укл.: Є.П. Ляшенко. - Краматорськ: ДДМА, 2005. – 23 с.

Включають методичні вказівки до вивчення курсу «Історія України», з написання контрольних робіт, тематику контрольних робіт і літературу до всіх тем курсу.

Укладач

Є.П.Ляшенко, доц.

Відповідальний за випуск

Т.В.Кудерська, доц.

ВСТУП

Підвищення кваліфікації фахівців починається з вивчення гуманітарних дисциплін, в тому числі й історії України. Процес викладання історії України в технічному вузі передбачає розв'язання цілого комплексу проблем, серед яких головними є такі: переконання в об'єктивному підході до вивчення і трактування минулого, подолання історичної неграмотності, без чого не можливо говорити про політичну культуру особистості, формування багатоваріантного погляду на історичне минуле, що активізує пошуки найбільш оптимальних дій на сучасному етапі. Особливо значна роль історії України в формуванні і розвитку національної самосвідомості, почуття гордості за свій народ.

Успіх засвоєння курсу історії України в значній мірі залежить від правильної організації та визначення найбільш ефективних методів і форм самостійної роботи слухачів.

Основними формами навчального процесу, що забезпечують організацію самостійної роботи слухачів післявузівського навчання, є лекції, семінари, консультації. Формою контролю засвоєння курсу "Історія України" є контрольна робота, яку слухач виконує самостійно.

З урахуванням складності вивчення предмету підготовлені ці методичні вказівки для слухачів післявузівської форми навчання. Вони включають методичні вказівки до виконання письмової контрольної роботи з історії України і контрольні завдання, список рекомендованої літератури. Ці методичні вказівки повинні допомогти слухачу в організації своєї самостійної роботи.

1 ПІДГОТОВКА І НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Згідно з навчальним планом кожен слухач післявузівської форми навчання виконує контрольну роботу з історії України. Варіант визначається за порядковим номером слухача у журналі групи. За розміром контрольна робота повинна мати 12-18 сторінок учнівського зошита.

На титульній сторінці необхідно вказати прізвище слухача та ініціали, курс, групу, в якій він навчається, номер залікової книжки та дату відправлення роботи в деканат. На першій сторінці роботи пишеться номер варіанта завдання та план до відповіді на перше теоретичне питання. Далі має бути виклад матеріалу за кожним питанням плану.

Контрольна робота має бути виконана цілком самостійно. Вона має показати вміння слухача на основі використання певних джерел викласти послідовно матеріал за темою. Не допускається механічне переписування тексту учбових посібників, матеріалів із журналів та ін., вимагається творче, самостійне висвітлення питань. Тому контрольна робота складається з трьох завдань. Одне завдання повинне виявити знання слухачів конкретних тем курсу. Друге завдання складає тематичний тест (для відповіді необхідно самостійно вивчити певну тему). Третє завдання вимагає від слухача додаткової роботи з політичним або

економічним словником. Бажано спочатку підготувати нотатки, чорнові записи, а потім вже чистий варіант.

При написанні контрольної роботи виникає необхідність наводити цитати, статистичні дані, пояснення понять. У таких випадках необхідно точно вказувати джерело, звідки взята цитата, дані та ін.; автора, назву твору, збірника документів, довідника, словника; місце, рік видання, сторінки (рекомендується брати останнє видання). В кінці контрольної роботи наводиться список використаної літератури в алфавітному порядку.

Коли чернетку написано, слід перевірити його зміст, правильність дат, цифрового матеріалу, який наводиться у роботі, правильність висновків, оцінок історичних подій, назв, понять. Зробити в разі потреби необхідні уточнення. Контрольна робота повинна виконуватися однією мовою (російською або українською).

Відредагований текст контрольної роботи потрібно власноруч переписати в зошит звичайного формату, залишивши на кожній сторінці поля для поміток рецензента. Сторінки у зошиті треба пронумерувати, в кінці поставити особистий підпис та дату виконання роботи.

Контрольна робота має бути надіслана у деканат відповідно до встановленого графіка.

Після рецензування та виставлення оцінки “зараховано” або “не зараховано” контрольна робота деканатом повертається слухачу. Якщо робота не зарахована, то слухач під рубрикою “Робота над помилками (зауваженнями)” виконує роботу над помилками в тому ж зошиті. У раніше написаний текст вносити доповнення забороняється. Викладач повинен бачити при повторному читанні, що було в тексті до рецензування і які зауваження та помилки слухач виправив. При необхідності слухач звертається за допомогою до викладача. Доповнення до змісту контрольної роботи слід вносити в тій послідовності, як написано викладачем в рецензії або на полях у зошиті.

Слухач допускається до заліку лише при умові, коли його контрольна робота зарахована й захищена. Прорецензовану й позитивно оцінену контрольну роботу слухач повертає викладачеві під час здачі заліку.

2 ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Завдання 1

1 Предмет, методи та джерела вивчення історії України.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Шлях розвитку капіталізму в сільському господарстві зі збереженням пережитків феодалізму:
  - а) азійський шлях;
  - б) американський шлях;
  - в) прусський шлях;
  - г) вірної відповіді немає.
- 2) Кріпосне право в Наддніпрянській Україні було скасоване:
  - а) у ході революції;
  - б) шляхом реформ;
  - в) ваш варіант.

- 3) Розставте події у хронологічній послідовності:
а) Емський указ Олександра II; б) створення „Братства тарасівців”;
в) „Ходіння в народ” народників; г) смерть Т.Шевченка.
- 4) Соціально-політична течія, що орієнтувалася на український народ:
а) українофіли; б) народники; в) москвофіли; г) марксисты.
- 5) Організацію „Земля і воля” (1876 р.) утворили:
а) соціал-демократи; б) марксисты; в) народники; г) народовці.

3 Поясніть поняття: суверенітет, референдум, правова держава, Конституція, політична система.

Завдання 2

1 Економічний та політичний розвиток іраномовних племен на території України.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Суспільно-політичний рух в Україні у II половині XIX століття перебував винятково під впливом:
а) російського суспільно – політичного руху;
б) польського суспільно – політичного руху;
в) єврейського суспільно – політичного руху;
г) ваш варіант.
- 2) Марксизм в Україні: а) мав багато прихильників;
б) мав мало прихильників; в) не мав прихильників; г) ваш варіант.
- 3) Організація ліберальної української інтелігенції:
а) недільні школи; б) громади; в) москвофіли; г) народники;
- 4) Валуєвський циркуляр:
а) був особистою ініціативою Валуєва;
б) був виданий від імені Олександра II;
в) був викликаний польським повстанням в Україні;
г) був викликаний рухом української інтелігенції.
- 5) Розставте події у хронологічній послідовності:
а) убивство Олександра II; б) видання журналу „Основа”;
в) утворення першої української партії у Наддніпрянській Україні;
г) заснування журналу „Київська старина”.

3 Поясніть поняття: депортація, війна, окупаційний режим, рух Опору, корінний перелом.

Завдання 3

1 Економічний та політичний розвиток античних міст-держав Північного Причорномор'я.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) У XIX ст. західноукраїнські землі входили до складу:

- а) Речі Посполитої; б) Австрії; в) Росії; г) вірної відповіді немає.
- 2) Розставте події у хронологічній послідовності:
  - а) повстання у Львові проти австрійців; б) створення „Руської трійці”;
  - в) вихід у світ „Русалки Дністрової; г) створення Головної Руської Ради.
- 3) Альманах, що друкувався в Пешті в 1836 р.:
  - а) „Книга буття українського народу”; б) „Руська правда”;
  - в) „Зоря Галицька”; г) „Русалка Дністрова”.
- 4) Кріпосне право в Західній Україні було скасоване:
  - а) шляхом реформ; б) у ході революції; в) ваш варіант.
- 5) Парламент в Австрійській імперії називався:
  - а) сейм; б) рейхстаг; в) бундестаг; г) народні збори.

3 Поясніть поняття: громадянська війна, інтервенція, опозиція, “воєнний комунізм”, Директорія.

Завдання 4

1 Основні теорії походження слов’ян на території України.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Соціально - політична течія в західноукраїнських землях, що орієнтувалася на Росію:
  - а) українофіли; б) народовці;
  - в) москвофіли; г) народники;
- 2) М.Грушевський у 2 половині 19 ст. здійснював наукову та політичну діяльність:
  - а) у Наддніпрянській Україні; б) у Західній Україні;
  - в) у Росії; г) у Польщі.
- 3) Товариство „Просвіта” та наукове товариство ім. Т. Шевченка створили:
  - а)народовці; б) москвофіли;
  - в)народники; г)ліберальна українська інтелігенція.
- 4) Перша українська партія виникла:
  - а) у Наддніпрянській Україні;
  - б) у Західній Україні; в) у Росії; г) у Польщі.
- 5) Розставте події у хронологічній послідовності:
  - а) розпуск Головної Руської Ради; б)„Угода Романчука”;
  - в) заснування „Просвіти”;
  - г) заснування Русько-української радикальної партії (РУРП).

3 Поясніть поняття: неп, продподаток, кооперація, комуна, деномінація.

Завдання 5

1 Норманська та антинорманська теорія походження державності Київської Русі.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Характерним для економічного розвитку Російської імперії початку ХХ ст. було:
  - а) зростання залежності від іноземного капіталу;

- б) велика кількість таких об'єднань, як трест;
  - в) техніко-економічна відсталість сільського господарства.
- 2) Риси, властиві соціально-економічному розвитку України на початку ХХ ст.:
- а) концентрація виробництва;
  - б) посилення міграції селян;
  - в) економічне зростання.
- 3) Зосередження виробництва на великих підприємствах – це :
- а) фонди виробництва;
  - б) концентрація виробництва;
  - в) ефективність виробництва.
- 4) Образна назва Галичини на початку ХХ ст.:
- а) Українська Греція; б) Українська Швейцарія; в) Український П'ємонт.
- 5) Розставте події в хронологічній послідовності:
- а) повстання на броненосці „Потьомкін”; б) російсько-японська війна;
  - в) створення Револьюційної української партії (РУП).
- 3** Поясніть поняття: автономія, федерація, конфедерація, українізація, русифікація.

Завдання 6

- 1** Політичний устрій та соціальна організація Київської Русі.
- 2** Дайте відповідь на тести:
- 1) Основним завданням I російської революції було:
- а) збереження самодержавства;
  - б) ліквідація самодержавства;
  - в) обмеження самодержавства.
- 2) Масові політичні організації, що виникли в роки I російської революції – це:
- а) ради народних депутатів;
  - б) ради підприємців; в) ради робітничих депутатів.
- 3) Світова економічна криза початку ХХ ст. мала найбільш згубні наслідки для:
- а) США; б) Росії; в) Німеччини; г) України.
- 4) Розставте події в хронологічній послідовності:
- а) діяльність I Державної думи; б) „кривава неділя”;
  - в) Маніфест Миколи II про конституційні свободи.
- 5) Найбільш сприятливими для розвитку українського національного руху були роки: а) 1903 – 1905 рр.; б) 1905-1907 рр.; в) 1910-1913 рр.
- 3** Поясніть поняття: наказний гетьман, гайдамаки, Коліївщина, кріпосне право, малоросійська колегія, правління гетьманського уряду.

Завдання 7

- 1** Утворення політичних партій в Україні та їх класифікація на початку ХХ ст.
- 2** Дайте відповідь на тести:

- 1) Утвердження на Київському престолі династії Рюриковичів відбулося у:
  - а) 862 р.;
  - б) 882 р.;
  - в) 945 р.;
  - г) 988 р.
- 2) Про розселення східних слов'ян у VIII – X ст. нам повідомляє літопис:
  - а) „Руська правда”;
  - б) „Повість временних літ”;
  - в) „Слово о полку Ігоревім”.
- 3) Визначте, хто не належав до династії Рюриковичів, але був Київським князем:
  - а) Володимир;
  - б) Аскольд;
  - в) Олег;
  - г) Ігор.
- 4) Найбільший вплив на культуру та політичний устрій Київської Русі мали:
  - а) Римська імперія;
  - б) Стародавня Греція;
  - в) Візантія.
- 5) Торговельний шлях „із варяг у греки” з'єднував:
  - а) Балтійське море з Азовським морем;
  - б) Азовське та Середземне море;
  - в) Балтійське та Чорне море.

3 Поясніть поняття: революція, буржуазно-демократична революція, революційно-демократична диктатура пролетаріату та селянства, соціалізація землі, республіка.

Завдання 8

1 Основні завдання революційного руху у 1905-1907 рр. та його форми в Україні.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Коли утворилася держава Київська Русь?
  - а) у 862 р.;
  - б) у 882 р.;
  - в) у 988 р.
- 2) Хто є автором „Повісті временних літ”?
  - а) Геродот;
  - б) Нестор;
  - в) Рюрик.
- 3) Розташуйте імена київських князів у хронологічній послідовності:
  - а) Володимир;
  - б) Олег;
  - в) Святослав;
  - г) Ігор.
- 4) Яка релігія стала державною у Київській Русі?
  - а) православ'я;
  - б) католицизм;
  - в) християнство.
- 5) Розташуйте у хронологічній послідовності такі події:
  - а) перша літописна згадка назви „Україна”;
  - б) утвердження на Київському престолі династії Рюриковичів;
  - в) загарбання Києва монголо-татарами;
  - г) хрещення Русі;
  - д) початок феодалної роздробленості Київської Русі.

3 Поясніть поняття: низові козаки, реєстрові козаки, кошовий атаман, козацькі клейноди, коронний гетьман, “коло”.

Завдання 9

1 Економічні та політичні причини феодалної роздробленості Київської Русі.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) На початку 1917 р. Українські землі входили до складу:
а) Росії; б) Австро-Угорщини; в) Польщі; г) Німеччини.
- 2) У лютому 1917 року в Росії відбулася революція:
а) буржуазно-демократична; б) національно-демократична;
в) соціалістична; г) буржуазно-національна.
- 3) Розставте події у хронологічному порядку:
а) III Універсал;
б) Всеукраїнський національний конгрес;
в) створення Генерального секретаріату;
г) проголошення Радянської влади в Харкові.
- 4) Центральну Раду підтримували: а) робітники; б) селяни;
в) чиновники Тимчасового уряду; г) великі землевласники.
- 5) Центральну Раду очолював:
а) В.Винниченко; б) М.Грушевський;
в) Д.Дорошенко; г) С.Єфремов.

3 Поясніть поняття: “бунчукові товариші”, “значкові товариші”, Андрусівське перемир’я, “Вічний мир”, “руїна”.

Завдання 10

1 Основні напрями аграрної реформи П.Столипіна та її проведення в Україні.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Яким чином українські землі увійшли до складу Литовського князівства?
а) шляхом загарбання (агресії); б) шляхом „тихої експансії”;
в) у результаті спільної боротьби з монголо – татарами.
- 2) Першу спробу приєднати Галичину до Польщі зробив:
а) Юрій – Болеслав II; б) Казимир III;
в) Дмитро Дедько; г) вірної відповіді немає.
- 3) Кревська унія – це: а) збірка законів; б) указ короля;
в) союз, об’єднання 2 держав.
- 4) Розташуйте імена Великих литовських князів у хронологічній послідовності: а) Ягайло; б) Вітовт;
в) Ольгерд; г) Гедимін; д) Міндовг.
- 5) Фільварок – це велике володіння:
а) яке базується на праці кріпосних селян;
б) в основі якого є праця найманих робітників;
в) яке має натуральний характер; г) яке має товарний характер.

3 Поясніть поняття: смерди, рядовичі, закупи, полюддя, уроки, земельна рента.

Завдання 11

1 Причини та характер 1 світової війни. Україна в планах воюючих сторін.

2 Дайте відповідь на тести:

1) Шляхта – це:

- а) міщани в країнах Європи;
- б) виборний орган місцевого самоврядування;
- в) привілейована верства населення в Польщі, Литві, Україні та Білорусії.
- г) великі польські та українські землевласники.

2) Річ Посполита виникла після підписання:

- а) Кревської унії;   б) Городельської унії;
- в) Люблінської унії;   г) Брестської унії.

3) Коли виникла греко – католицька релігія в Україні?

- а) у 1569 р.;   б) у 1596 р.;   в) у 1600 р.;
- г) у 1648 р.;   д) ваш варіант.

4) Запорізьку Січ заснував:

- а) Б.Хмельницький;   б) П. Сагайдачний;   в) Дм. Вишневецький.

5) Розташуйте у хронологічній послідовності події:

- а) Люблінська унія;   б) битва на Синіх Водах;
- в) Брестська унія;   г) Грюнвальдська битва;
- д) заснування Запорізької Січі.

3 Поясніть поняття: суверенітет, автономія, військово-політичний союз, возз'єднання, приєднання.

Завдання 12

1 Причини, завдання та особливості Лютневої (1917р.) революції в Росії.

2 Дайте відповідь на тести:

1) У XIV ст. на землі Галичини претендували:

- а) Чехія;   б) Московське князівство;
- в) Угорщина;   г) Польща;   д) Литва.

2) „Литовський статут” – це:

- а) збірка законів;   б) указ короля;   в) союз 2 держав.

3) Великими українськими магнатами у XIV - XVI ст. були сім'ї:

- а) Острозьких;   б) Вишневецьких;   в) Семиренко;   г) Терещенко.

4) „Ординація” була підписана між: а) поляками та литовцями;

- б) литовцями та українськими селянами;
- в) турками та поляками;   г) поляками та козаками.

5) Коли виникла держава Річ Посполита:

- а) у 1385 р.;   б) у 1569 р.;   в) у 1596 р.;   г) ваш варіант.

3 Поясніть поняття: генеральна старшина, генеральний писар, генеральний бунчужний, гетьман.

Завдання 13

1 Виникнення українського козацтва та його суспільно-політична та військова організація.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Крайній націоналізм, що полягає в проповіді національної винятковості – це:
а) расизм; б) патріотизм; в) шовінізм.
- 2) Розставте події в хронологічній послідовності:
а) створення земств на Правобережній Україні;
б) проведення земельної реформи Столипіна;
в) утворення Товариства українських поступовців.
- 3) Столипінська аграрна реформа :
а) сприяла розвитку капіталізму в сільському господарстві;
б) ліквідувала поміщицьке землеволодіння;
в) у цілому досягла поставлених цілей.
- 4) Територіальна спільність людей, пов'язаних залишками колективної власності на землю, це: а) громада; б) хутір; в) відруб.
- 5) Царський уряд по закінченні I російської революції проводив політику:
а) великодержавного націоналізму; б) великодержавного антисемітизму;
в) великодержавного шовінізму.

3 Поясніть поняття: монархія, народне віче, боярська дума, смерди, “луччі люди”.

Завдання 14

1 Причини, рушійні сили та завдання визвольної війни 1648-1654рр.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) У роки Першої світової війни одна частина українців воювала на боці Антанти, а інша – Троїстого союзу: а) так; б) ні.
- 2) У 1914-1916 рр. воєнні дії на території України відбувалися в районі:
а) Східної Галичини; б) Східної Галичини, Волині, Київщини;
в) Волині, Північної Буковини та Східної Галичини.
- 3) Українське військо у часи Першої світової війни називалося:
а) вільне козацтво; б) Українська Галицька Армія;
в) легіон січових стрільців.
- 4) Розставте події в хронологічній послідовності:
а) Галицька битва; б) початок Першої світової війни;
в) утворення „Союзу Визволення України”; г) прорив Брусилова.
- 5) Перша світова війна відбулася:
а) 1914–1916 рр.; б) 1914–1917 рр.; в) 1914-1918 рр.

3 Поясніть поняття: війна, громадянська війна, диктатура пролетаріату, республіка, “автономісти”, “самостійники”.

Завдання 15

1 Переяславська Рада, "Березневі статті" та їх оцінка в літературі.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Розставте події у хронологічному порядку:
  - а) Всеукраїнський національний конгрес; б) III Універсал;
  - в) створення Генерального секретаріату;
  - г) проголошення Радянської влади в Харкові.
- 2) Центральну Раду підтримували:
  - а) робітники; б) селяни;
  - в) чиновники Тимчасового уряду; г) великі землевласники.
- 3) Центральну Раду очолював:
  - а) В.Винниченко; б) М.Грушевський;
  - в) Д.Дорошенко; г) С.Єфремов.
- 4) Українська Народна Республіка була проголошена:
  - а) у I Універсалі; б) I Всеукраїнським з'їздом Рад;
  - в) у III Універсалі; г) Всеукраїнським національним конгресом.
- 5) Самоуправління, право самостійного вирішення внутрішніх питань якоюсь частиною держави - це:
  - а) федерація; б) конфедерація;
  - в) протекторат; г) автономія.

3 Поясніть поняття: соціально-економічні відносини, виробничі відносини, феодалний спосіб виробництва. Промисловий переворот, індустріалізація.

Завдання 16

1 Революційні події в Україні у жовтні-грудні 1917рр. та їх наслідки.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Північна війна – це війна:
  - а) Польщі з Росією;
  - б) України з Польщею; в) Росії зі Швецією.
- 2) Повстання на чолі з С.Палієм було:
  - а) на Лівобережній Україні;
  - б) на Правобережній Україні; в) на Слобідській Україні.
- 3) Визначте, яка з двох подій відбулася раніше:
  - а) Полтавська битва;
  - б) знищення Батурина російськими військами.
- 4) Наслідком перемоги Росії у Північній війні стало утворення:
  - а) Малоросійської колегії; б) Гетьманського уряду;
  - в) завоювання виходу до Азовського моря.
- 5) I Малоросійську колегію заснував:
  - а) І.Скоропадський; б) Петро I; в) К.Розумовський.

3 Поясніть поняття: народники, народовці, громадівці, москвофіли, західники, слов'янофіли.

Завдання 17

1 Колективізація сільського господарства в Україні: мета, методи здійснення та наслідки.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Центральний орган державного управління Російської держави у справах Лівобережної України – це: а) Українська колегія;
б) Лівобережна колегія; в) Малоросійська колегія.
- 2) Гетьманський уряд – це: а) уряд держави Б.Хмельницького;
б) назва уряду Лівобережної України;
в) орган державного управління Росії у справах Лівобережної України.
- 3) Останнім гетьманом Лівобережної України був:
а) П.Полуботок; б) Д. Апостол;
в) К.Розумовський; г) П. Калнишевський.
- 4) Політика страхання, придушення політичних противників насильницькими засобами: а) терор; б) геноцид; в) расизм.
- 5) К.Розумовський пропонував встановити спадкове гетьманство для роду Розумовських: а) так; б) ні.

3 Поясніть поняття: християнство, православ'я, католицизм, уніатство, автокефальна церква.

Завдання 18

1 Громадянська війна в Україні: причини виникнення, цілі, основні політичні сили.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Фільварок – це велике володіння:
а) яке базується на праці кріпосних селян;
б) яке має товарний характер.
в) в основі якого є праця найманих робітників;
г) яке має натуральний характер;
- 2) Шляхта – це: а) великі польські та українські землевласники.
б) міщани в країнах Європи; в) виборний орган місцевого самоврядування;
г) привілейована верства населення в Польщі, Литві, Україні та Білорусії.
- 3) „Литовський статут” – це: а) збірка законів;
б) указ короля; в) союз 2 держав.
- 4) Великими українськими магнатами у XIV - XVI ст. були сім'ї:
а) Острозьких; б) Вишневецьких; в) Семиренко; г) Терещенко.
- 5) Коли виникла держава Річ Посполита: а) у 1385 р.;
б) у 1569 р.; в) у 1596 р.; г) ваш варіант.

3 Поясніть поняття: васал, васальна залежність, магдебурзьке право, община, кріпосне право.

Завдання 19

1 Політичне життя Гетьманщини у II пол. XVIII ст.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Договір, укладений між країнами Союзу чотирьох та УНР, називався:
а) Ризький мир;   б) Брестський мир;   в) Портсмутський мир.
- 2) Назва України періоду П. Скоропадського:
а) УНР;   б) Директорія;   в) Гетьманат.
- 3) Причини падіння Гетьманату:
а) антиукраїнська політика П. Скоропадського.
б) революція в Німеччині;
в) відсутність підтримки українського народу;
- 4) Головою Директорії УНР після її утворення став:
а) В.Винниченко;   б) С.Петлюра;   в) Ф.Швець.
- 5) Розставте події у хронологічному порядку:
а) злука УНР та ЗУНР;
б) проголошення Української гетьманської держави;
в) початок наступу австро-німецьких військ на Україну;

3 Поясніть поняття: автохтонний, “дикє поле”, скіфи, половці, анти.

Завдання 20

1 Соціально-економічний розвиток Київської Русі.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) На початку 1919 р. відбулося фактичне злиття УНР та ЗУНР:
а) так;   б) ні.
- 2) ЗУНР зазнала поразки тому, що: а) не мала власної армії;
б) не отримала суттєвої допомоги від УНР;
в) не сформувала місцевого адміністративного апарату.
- 3) Відповідно до Ризького договору Східна Галичина залишалася за Радянською Україною: а) так;   б) ні;   в) ваш варіант.
- 4) У 1920 р. для боротьби проти Польщі було створено фронт, яким командував:
а) М. Тухачевський;   б) О.Єгоров;   в) М.Фрунзе;   г) Л.Троцький.
- 5) Розставте події у хронологічному порядку:
а) проголошення ЗУНР;   б) закінчення I світової війни;
в) вступ військ Директорії до Києва;
г) окупація України австро-німецькими військами.

3 Поясніть поняття: імперія, автономія, федерація, суверенітет, централізм, унітаризм.

Завдання 21

1 Три поділи Польщі та їх наслідки для українських земель.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Розставте події у хронологічному порядку:
  - а) злука УНР та ЗУНР;
  - б) створення Директорії;
  - в) початок наступу австро-німецьких військ на Україну;
  - г) прийняття Конституції УНР.
- 2) Головою Директорії УНР після її утворення став:
  - а) В.Винниченко;
  - б) С.Петлюра;
  - в) Ф.Швець.
- 3) Розставте події у хронологічному порядку:
  - а) ультиматум Директорії Раднаркому;
  - б) Гетьманський переворот;
  - в) обрання Є.Петрушевича Президентом Національної ради;
  - г) обрання М.Грушевського Президентом УНР.
- 4) Ризький мирний договір був підписаний:
  - а) 18 жовтня 1920 р.;
  - б) 18 грудня 1920 р.;
  - в) 18 березня 1921 р.;
  - г) 18 травня 1921 р.
- 5) Політика більшовиків у роки громадянської війни:
  - а) ліберальна політика;
  - б) нова економічна політика;
  - в) воєнний комунізм.

3 Поясніть поняття: віче, боярська дума, закупи, рядовичі, холопи, полюддя.

Завдання 22

1 Підсумки та наслідки громадянської війни в Україні.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) На початку ХІХ ст. українські землі входили до складу:
  - а) Речі Посполитої;
  - б) Австрії;
  - в) Росії;
  - г) вірної відповіді немає.
- 2) Процес переходу від ручної праці до машинної, від мануфактури до фабрики називається:
  - а) технічний прогрес;
  - б) промисловий переворот;
  - в) індустріалізація;
  - г) науково-технічна революція.
- 3) Шлях розвитку капіталізму в сільському господарстві зі збереженням пережитків феодалізму:
  - а) азійський шлях;
  - б) американський шлях;
  - в) прусський шлях;
  - г) вірної відповіді немає.
- 4) Політичний рух, метою якого є незалежність слов'янських народів та їх об'єднання:
  - а) слов'янський союз;
  - б) слов'янофільство;
  - в) панславізм;
  - г) шовінізм.
- 5) Програма діяльності Кирило-Мефодіївського товариства називалась:
  - а) „Любов до істини”;
  - б) „Руська правда”;
  - в) „Книга буття українського народу”;
  - г) „Русалка Дністрова”.

3 Поясніть поняття: вибори, козаки, реєстрові козаки, низові козаки, кіш Запорізької січі, курінь.

Завдання 23

1 Причини, завдання та форми суспільно-політичного руху в Україні у 1 пол. ХІХ ст.

2 Дайте відповідь на тести:

1) Радянський Союз утворився:

- а) у грудні 1920 р.; б) у грудні 1921 р.;
в) у грудні 1922 р.; г) у січні 1923 р.

2) До складу СРСР увійшли: а) Російська Федерація; б) Україна;
в) Білорусія; г) Литва; д) Закавказька Федерація; е) Туркестан.

3) Політика коренізації була проголошена:

- а) у 1922 р.; А) на Х з'їзді РКП(б);
б) у 1923 р.; Б) на ХІ з'їзді РКП(б);
в) у 1924 р.; В) на ХІІ з'їзді РКП(б).

4) Політика коренізації була згорнута:

- а) у 1924 р.; б) у 1933 р.; в) у 1938 р.

5) Театр „Березіль” працював під керівництвом:

- а) О. Мар'яненко; б) Л. Курбаса; в) А. Бучми; г) П. Саксаганського

3 Поясніть поняття: імперіалізм, синдикати, фінансовий капітал, економічна криза, соціально-економічні відносини.

Завдання 24

1 Політика українізації: причини, суть, наслідки.

2 Дайте відповідь на тести:

1) У ХІХ ст. західноукраїнські землі входили до складу:

- а) Речі Посполитої; б) Австрії;
в) Росії; г) вірної відповіді немає.

2) Розставте події у хронологічній послідовності:

- а) повстання у Львові проти австрійців; б) створення „Руської трійці”;
в) вихід у світ „Русалки Дністрової”; г) створення Головної Руської Ради.

3) Альманах, що друкувався в Пешті в 1836 р.:

- а) „Книга буття українського народу”; б) „Руська правда”;
в) „Зоря Галицька”; г) „Русалка Дністрова”.

4) Кріпосне право в Західній Україні було скасоване:

- а) шляхом реформ; б) у ході революції; в) ваш варіант.

5) Парламент в Австрійській імперії називався:

- а) сейм; б) рейхстаг; в) бундестаг; г) народні збори.

3 Поясніть поняття: війна, возз'єднання, приєднання, автономія, гетьман.

Завдання 25

1 Напад Німеччини на Радянський Союз та окупація України.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Соціально-політична течія в західноукраїнських землях, що орієнтувалася на Росію:
а) українофіли; б) народовці; в) москвофіли; г) народники;
- 2) М.Грушевський у 2 половині 19 ст. здійснював наукову та політичну діяльність:
а) у Наддніпрянській Україні; б) у Західній Україні;
в) у Росії; г) у Польщі.
- 3) Товариство „Просвіта” та наукове товариство ім. Т. Шевченка створили:
а) народовці; б) москвофіли;
в) народники; г) ліберальна українська інтелігенція.
- 4) Перша українська партія виникла:
а) у Наддніпрянській Україні;
б) у Західній Україні; в) у Росії; г) у Польщі.
- 5) Розставте події у хронологічній послідовності:
а) розпуск Головної Руської Ради; б) „Угода Романчука”;
в) заснування „Просвіти”;
г) заснування Русько - української радикальної партії (РУРП).

3 Поясніть поняття: промисловий переворот, індустріалізація, колективізація, українізація, федерація.

Завдання 26

1 Договори між СРСР та Німеччиною 1939 р. та їх наслідки для західноукраїнських земель.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Кріпосне право в Наддніпрянській Україні було скасоване:
а) у ході революції; б) шляхом реформ; в) ваш варіант.
- 2) Розставте події у хронологічній послідовності:
а) Емський указ Олександра II; б) створення „Братства тарасівців”;
в) „Ходіння в народ” народників; г) смерть Т.Шевченка.
- 3) Соціально-політична течія, що орієнтувалася на український народ:
а) українофіли; б) народники; в) москвофіли; г) марксист.
- 4) Організацію „Земля і воля” (1876 р.) утворили:
а) соціал-демократи; б) марксист; в) народники; г) народовці.
- 5) Суспільно-політичний рух в Україні у II половині XIX століття перебував винятково під впливом:
а) російського суспільно – політичного руху;
б) польського суспільно – політичного руху;
в) єврейського суспільно – політичного руху; г) ваш варіант.

3 Поясніть поняття: братства, громади, дисидент, інтегральний націоналізм, національне питання.

Завдання 27

1 Основні риси окупаційного режиму в Україні та рух Опору (1941-1944 рр.)

2 Дайте відповідь на тести:

1) Акт проголошення незалежності України прийнято:

а) 1 лютого 1990 року; б) 24 серпня 1991 року; в) 13 березня 1995 року.

2) Підтвердження Акту проголошення незалежності України на Всеукраїнському референдумі відбулося:

а) 9 березня 1990 року; б) 1 грудня 1991 року; в) 28 червня 1993 року.

3) Конституція України прийнята:

а) на референдумі українським народом; б) Верховною Радою України;
в) сумісно Верховною Радою України та Президентом України.

4) При прийнятті Конституції України Верховна Рада України керувалася:

а) Конституційним договором;
б) Актом проголошення незалежності України;
в) Декларацією про державний суверенітет.

5) У відповідності до Конституції Україна визначається як держава:

а) унітарна;
б) федеративна, на основі часткової самостійності областей;
в) конфедеративна, на основі договору між Україною та Автономною Республікою Крим.

3 Поясніть поняття: гайдамаки, опришки, Коліївщина, земства, козацтво.

Завдання 28

1 Визволення України від німецьких загарбників.

2 Дайте відповідь на тести:

1) Українська держава визначається у Конституції як:

а) парламентська республіка;
б) змішана парламентсько-президентська республіка;
в) республіка.

2) Державною мовою України є:

а) українська мова; б) українська та російська мови;
в) українська мова, а в місцях компактного проживання національних меншин – мова цих меншин.

3) Державна влада в Україні поділяється на:

а) виконавчу, законодавчу та судову гілки влади;
б) президентську, урядову та парламентську гілки влади;
в) виконавчу, парламентську та конституційну гілки влади.

4) Політичні партії та організації:

а) не можуть мати воєнізованих формувань;
б) можуть мати воєнізовані формування як складову частину силових структур;
в) можуть мати воєнізовані формування по узгодженню з органами державної влади.

5) За порядком прийняття Конституції бувають: а) монархічні;

б) договірні; в) перехідні; г) даровані; д) народні.

3 Поясніть поняття: універсал, гетьманські статті, генеральний обозний, бунчужний, віче.

Завдання 29

1 Підсумки та наслідки II світової війни для України.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) М. Горбачов став генеральним секретарем ЦК КПРС
а) у лютому 1984 р.; б) у квітні 1985 р.;
в) у березні 1995 р.; г) у травні 1986 р.
- 2) Аварія на Чорнобильській АЕС трапилася
а) у квітні 1984 р.; б) у квітні 1986 р.;
в) у травні 1985 р.; г) у травні 1987 р.
- 3) Вибори народних депутатів СРСР на багатопартійній основі вперше відбулися: а) у квітні 1985 р.; б) у травні 1986 р.; в) у березні 1989 р.
- 4) Верховна Рада УРСР прийняла Закон “Про мови в Україні”
а) у березні 1987 р.; б) у жовтні 1989 р.;
в) у квітні 1988 р.; г) у січні 1990 р.
- 5) Установчий з’їзд Народного Руху України відбувся
а) у травні 1989 р.; а) у Києві;
б) у серпні 1989 р.; б) у Львові;
в) у вересні 1989 р.; в) у Тернополі.

3 Поясніть поняття: анти, венеди, склавіни, поляни, автохтонний.

Завдання 30

1 Соціальний склад та види українського козацтва.

2 Дайте відповідь на тести:

- 1) Верховна Рада УРСР прийняла Декларацію про державний суверенітет України: а) 16 липня 1990 р.;
б) 24 серпня 1991 р.; в) 1 грудня 1991 р.
- 2) Спроба державного перевороту в СРСР відбулася:
а) 16 липня 1990 р.; б) 19 серпня 1991 р.; в) 24 серпня 1991 р.
- 3) Який документ прийняла Верховна Рада УРСР 24 серпня 1991 року?
а) Декларацію про державний суверенітет України;
б) Акт про державну незалежність України;
в) Указ про Всеукраїнський референдум.
- 4) Яка подія сталася 1 грудня 1991 року?
а) вибори Президента; б) Всеукраїнський референдум;
в) факт розпаду СРСР.
- 5) Україна вийшла із складу СРСР:
а) із застосуванням збройних сил;
б) мирним шляхом; в) поетапно, легітимним шляхом.

3 Поясніть поняття: поляни, сіверяни, древляни, волиняни, дуліби, уличі.

3 ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

- 1 Предмет, завдання, історичні джерела вивчення історії України.
- 2 Політичний устрій та соціальна організація Київської Русі.
- 3 Соціально-економічний розвиток Київської Русі.
- 4 Головні напрями зовнішньої політики Київської Русі. Прийняття християнства.
- 5 Соціально-економічні та політичні передумови феодальної роздробленості Київської Русі.
- 6 Зародження українського козацтва. Його суспільно-політична та військова організація.
- 7 Передумови та причини виникнення визвольної війни 1648-1654 років.
- 8 Основні цілі та характер війни українського народу 1648-1654 років.
- 9 Переяславська Рада та „Березневі статті” 1654 року.
- 10 Соціально-політичні наслідки визвольної війни українського народу. Формування Української держави.
- 11 Обмеження автономії Гетьманщини у складі Росії у першій половині 18 ст.
- 12 Ліквідація автономії України у складі Росії у другій половині 18 ст.
- 13 Реформа 1861 року та особливості її проведення на Україні.
- 14 Утворення українських національних політичних партій (кінець XIX – початок XX ст.) та їх класифікація.
- 15 Український національно-визвольний рух у 1905 – 1907 рр.
- 16 Причини і характер Першої світової війни. Україна в планах Німеччини та Австро-Угорщини.
- 17 Причини, основні завдання та особливості Лютневої революції (1917 р.) в Росії. Розстановка політичних сил.
- 18 Утворення Української Центральної Ради: партійний склад та розробка програми діяльності.
- 19 Діяльність Української Центральної Ради та її Універсали. Проголошення УНР.
- 20 Боротьба за політичну владу в Україні у жовтні-грудні 1917 року. Проголошення УРСР.
- 21 Причини громадянської війни в Україні, головні політичні сили та їх військові можливості.
- 22 Договори між СРСР та фашистською Німеччиною 1939 року та возз'єднання західноукраїнських земель з УРСР.
- 23 Напад Німеччини на СРСР та окупація України.
- 24 Окупаційний режим та Рух Опору в Україні.
- 25 Визволення України від фашистських окупантів.

- 26 Наслідки для України II світової війни.
- 27 Передумови національно-державного відродження України в умовах перебудови (1985-1991 рр.). Проголошення незалежності.
- 28 Утворення українських політичних партій та блоків в незалежній Україні (1991-2003 роки).
- 29 Формування політичної системи незалежної України. Вибори до Верховної Ради 2002 року.
- 30 Конституція 1996 року про основні напрями державного будівництва в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грицак Я. Нарис історії України: Формування модерної української нації ХІХ-ХХ ст.: Навч. посібник. – К.: Генеза, 2000. – 360 с.
2. Дещинський Л.Є. Міжнародні відносини України: історія і сучасність. – Львів: Бескид Біт, 2002. – Ч.І. – 224 с.
3. История Украины. Курс лекцій / Под ред. Н.Н.Олейника. – Харьков: Консум, 2002. – 368 с.
4. Історія України: Посібник / За ред. Г.Д.Темка, Л.С.Тупчієнка. – К.: Академія, 2002. – 48 с.
5. Кормич Л.І. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ століття: Навч. посібник/ Л.І.Кормич, В.В.Багацький. – Харків: Одісей, 2001. – 480 с.
6. Світлична В.В. Історія України: Навч. посібник. – К.: Каравела; Львів: Новий Світ, 2003. – 308 с.
7. Бойко О.Д. Історія України. – К.: Академія, 2003. – 656 с.
8. Державні, політичні та громадські діячі України: політичні портрети: Навч. посібник / За ред. М.І.Панова. – К.: Ін Юре, 2002. – Кн.1. – 474 с.
9. Мирончук В.Д. Історія України: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2002. – 327 с.
10. Новітня історія України (1900-2000): Підручник / А.Г.Слюсаренко, В.І.Гусєв, В.М.Литвин та ін. – К.: Вища шк., 2002. – 719 с.
11. Видатні постаті в історії України ІХ-ХІХ ст.: Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети: Довід. видання / В.І.Гусєв та ін. – К.: Вища шк., 2002. – 359 с.
12. Лановик Б.Д. Історія України: Навч. посібник. – К.: Знання-Пресс, 2001. – 698 с.
13. Литвин В.М. Історія України: Навч. посібник. – К.: Знання-Прес, 2002. – 669 с.

14. Борисенко В. Курс української історії: Навч. посібник – К.: Либідь, 1998. – 616 с.
15. Малий словник історії України /Смолій В. та ін. – К.:Либідь,1997.-236 с.
16. Політичний енциклопедичний словник: Навч. посібник для студентів. – К.: Генеза,1997. – 322 с.
17. Рибалка І. Історія України. – Ч. 1. –Харків: Основа,1994. – 420 с.
18. Рибалка І. Історія України. – Ч.2. – Харків: Основа, 1997. – 480 с.

Методичні вказівки

і теми контрольних робіт з курсу “Історія України”
(для студентів заочної форми навчання всіх спеціальностей)

Укладач

Євгенія Петрівна Ляшенко

Редактор

Ірина Іванівна Дьякова

Підп. до друку

Формат 60x84/16.

Ризограф.Друк Ум. друк. арк.

Облік.-вид. арк.

Тираж прим. Зам.№

ДДМА. 84313, м.Краматорськ, вул. Шкадінова, 72